

Materiál na rokovanie
komisií Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2026

K bodu programu

PRÍRODNÝ, EKOLOGICKÝ CINTORÍN- ZÁHRADA DUŠÍ

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

KŽP, KÚP, KF

Predkladajú poslanci MZ v Žiline:

Mgr. Zuzana Balogová

Zodpovedná za vypracovanie:

Mgr. Zuzana Balogová

Žilina, september 2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. _ /2026

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí schváliť

1. Vypracovanie projektovej dokumentácie prírodného ekologického cintorína na Novom cintoríne na Hájiku do konca roka 2027

Dôvodová správa:

V roku 2022 bol mestským zastupiteľstvom v Žiline schválený materiál, na základe ktorého sa zabezpečili všetky potrebné informácie k zámeru vybudovaniu prírodného ekologického cintorína na území mesta Žilina a preverili sa možnosti vybudovania prírodného ekologického cintorína na Novom cintoríne na Hájiku. Od tej prebehlo niekoľko stretnutí na ÚHA, ktorých výsledky tvoria predpoklady pre vytvorenie projektovej dokumentácie a zadefinovať akú podobu bude mať prírodný cintorín mesta. (les, záhrada, sad...)

Viac ako 4 roky sa pohybuje len na teoretickej úrovni. Pokiaľ sa chce Žilina zaradiť medzi moderné mestá, mestá fungujúce v súlade s prírodou je čas posunúť sa aj v tejto téme ďalej. Ekologické, prírodné cintoríny sú nielen priateľské k životnému prostrediu, ale aj priestorovo úspornejšie.....majú nižšie nároky na priestor.....v porovnaní s klasickými hrobovými miestami

Hnutie prírodného pohrebništva vzniklo už 90. rokoch minulého storočia vo Veľkej Británii. Prírodné cintoríny dnes možno nájsť na každom obývanom kontinente, dokonca aj v Afrike. V Anglicku či Nemecku je ich dnes viac ako sto. Niekoľko ich vzniklo aj na Slovensku vo **Zvolene, Košiciach, v Nových Zámkoch**.

Na rôznych miestach fungujú rôzne koncepty. Mnohé cintoríny vznikajú ako parky, záhrady, sú súčasťou lesa, alebo súčasťou existujúcich cintorínov. V niektorých krajinách dokonca pochovávajú zosnulých v prírodných rezerváciách. V ekologickom cintoríne sa pochováva prírode blízkym spôsobom a pieta sa spája s ekológiou. Na tomto mieste nie sú prípustné radikálne zásahy do prostredia, budovanie kamenných náhrobkov, využívanie nekompostovateľných a umelých materiálov. Pochovávanie sa realizuje formou uloženia popola ku koreňom stromov v ekologicky degradovateľných urnách alebo výsypom popola do zeme.

Vo Zvolene -Záhrada spomienok vychádza z miestnych zvykov a možností. V Záhrade spomienok sa nachádzajú stromy ako jarabiny, lipy či jasene. Niektoré tam už boli, iné sme

vysadili, pričom sa sústredili na druhy typické pre našu krajinu. Nechýbajú kríky a stromy, ktoré prinášajú plody pre rôzne organizmy a pre vtáctvo. V záhonoch organických tvarov vysadili trvalky, byliny a vysoké trávy. Na Slovensku ľudia majú vzťah ku konkrétnemu miestu, kam môžu priniesť kvety a spomínať. Miesta, kde je uložený popol, preto označujú kamennými tabuľkami - andezitovými tabuľkami

V Košiciach – Les spomienok, sa hrobové miesta sa označujú kovovými tabuľkami z cortenu (poveternostne odolnej ocele – pozn. red.), ktoré sú pomocou pružín upevnené na kmeň stromu. Pružina však nebráni kmeňu v raste a nepoškodzuje ho. Okolo jedného stromu môže byť maximálne desať hrobových miest. Rovnako aj obrady sa odohrávajú pod holým nebom pri centrálnom kameni v areáli Lesa spomienok a na cintorín je zakázané nosiť umelé a trvác materiály. Kvetmi je dovolené zdobiť hrobové miesto počas poslednej rozlúčky, ktoré správca cintorína po štrnástich dňoch odstráni a skompostuje. Následne je už prinášanie kvetov zakázané. Na zapalovanie sviečok je vyhradená prehĺbenina na centrálnom kameni, kde sa môžu umiestňovať sviečky z včelieho vosku.

Matriál má dopad na rozpočet mesta.

